

## **Výběr české demografické literatury za 2. pololetí 2018 a 1. pololetí 2019**

### **I. Knižní publikace, studie**

1. Barvíková, J. – Paloncyová, J. Tagesmutter/ Tagesvater v Německu. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2018, 137 s.
2. Čapková, K. – Rechter, D. (eds.) *Židé, nebo Němci?: Německy mluvící Židé v poválečném Československu, Polsku a Německu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2019, 240 s.
3. Horecký, J. – Průša, L. *Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřeby sociálních služeb 2019–2050*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2019, 28 s.
4. Kuchařová, V. a kol. *Česká rodina na počátku 21. století: Životní podmínky, vztahy a potřeby*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2019, 300 s.
5. Kuchařová, V. a kol. *Rodiny ve střední fázi rodinného cyklu*. Praha: VÚPSV, v.v.i., 2018, 144 s.
6. Průša, L. *Vznik center pro rodinné pečující z hlediska efektivity*. Praha: Česká asociace pečovatelské služby, 2019, 48 s.

### **II. Soubory údajů a analýzy**

7. *Asistovaná reprodukce v České republice 2016*. Praha: ÚZIS, NRAR, 2018.
8. *Cizinci v ČR – 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
9. *Demografická příručka – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
10. *Demografická ročenka České republiky – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
11. *Demografická ročenka krajů – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
12. *Demografická ročenka měst – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
13. *Demografická ročenka okresů – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
14. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
15. *Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
16. *Novotvary*. Praha: ÚZIS, 2018.
17. *Obyvatelstvo Plzeňského kraje – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.

18. *Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2019*. Praha: ČSÚ, 2019.
19. *Pohyb obyvatelstva v obcích Jihočeského kraje – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
20. *Projekce obyvatelstva České republiky – 2018–2100*. Praha: ČSÚ, 2018.
21. *Proměny věkového složení obyvatelstva ČR – 2001–2050*. Praha: ČSÚ, 2019.
22. *Senioři a zdraví – 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
23. *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – 1. – 3. čtvrtletí 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
24. *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – 1. pololetí 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.
25. *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – rok 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
26. *Úmrtnostní tabulky v časové řadě – 1920–2016*. Praha: ČSÚ, 2018.
27. *Úmrtnostní tabulky za ČR, regiony soudržnosti a kraje – 2017–2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
28. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
29. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
30. *Věkové složení a pohyb obyvatelstva Zlínského kraje, jeho okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
31. *Věkové složení obyvatelstva – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
32. *Vnitřní stěhování v ČR – 2005 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
33. *Vývoj obyvatelstva České republiky – 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
34. *Zaostřeno na ženy a muže – 2018*. Praha: ČSÚ, 2019.
35. *Zemřelí 2017*. Praha: ÚZIS, 2018.
36. *Zemřelí podle seznamu příčin smrti, pohlaví a věku v ČR, krajích a okresech – 2008 až 2017*. Praha: ČSÚ, 2018.
37. *Život cizinců v ČR – 2018*. Praha: ČSÚ, 2018.

### **III. Výběr statí**

38. Bašková, M. – Baška, T. – Holubčíková, J. Trendy prevalence nadváhy a obezity dětí ve školním věku na Slovensku od roku 2006 do roku 2014. *Kontakt* (K), 2019 č. 1, s. 50–54.

39. Hulíková, K. Stárnutí populace jako globální jev 21. století. *Geografické rozhledy*, 2018, č. 1, s. 26–29.
40. Jašová, E. – Kadeřábková, B. Analýza vlivu slaďování rodinného a pracovního života žen prizmatem míry nezaměstnanosti neakcelerující inflaci v České republice. *Politická ekonomie* (PE), 2019, č. 3, s. 316–332.
41. Kocourková, J. – Šídlo, L. – Šťastná, A. – Fait, T. Vliv věku matky na porodní hmotnost novorozenců. *Časopis lékařů českých (ČLČ)*, 2019, č. 3–4, s. 118–146.
42. Kocourková, J. – Šťastná, A. – Černíková, A. Vliv ekonomické krize na úroveň plodnosti ve státech Evropské unie. *Politická ekonomie* (PE), 2019, č. 1, s. 82–104.
43. Nešporová, O. Obavy a těžkosti rané fáze rodičovství: Zjištění longitudinálního výzkumu prvorodičů. *Sociologický časopis*, 2019, č. 1 (2019), s. 3–30.
44. Paleček, A. Spojení vírou? Význam náboženství pro výběr partnera v Česku a na Slovensku. *Naše společnost* (NS), 2018, č. 2, s. 29–51.
45. Přidalová, I. – Klsák, A. Cizinci v našem sousedství: důvod k obavám? *Geografické rozhledy* (GR), 2019, č. 3, s. 34–37.
46. Sichingerová, L. Seniorů v České republice strmě přibývá. *Veřejná správa* (VS), 2018, č. 25–26, s. 10–11.
47. Šerý, M. – Klementová, V. The regional identity of the inhabitants of regions which have experienced an interrupted continuity in their socio-historical development. A case study of Czech regions that were resettled after World War II. *Geografie* (SG), 2018, č. 4, s. 437–459.
48. Šetinová, M. – Klímová Chaloupková, J. Role kognitivních schopností ve výběrovém párování: partnerské preference mladých lidí. *Sociologický časopis* (SČ), 2019, č. 2, s. 161–188.
49. Šídlo, L. – Šprocha, B. Motherhood postponement and regional differences in fertility in Czechia and Slovakia. *Geografie* (SG), /2018, č. 3, s. 407–436.
50. Šťastná, A. Změny nastavení rodičovského příspěvku v Česku a jejich možný dopad na reprodukční chování. *Sociologický časopis* (SČ), 2019, č. 1, s. 31–60.
51. Šťastná, A. – Kocourková, J. – Šídlo, L. Reprodukční stárnutí v Česku v kontextu Evropy. *Časopis lékařů českých (ČLČ)*, 2019, č. 3–4, s. 126–132.
52. Topinka, D. – Lang, P. – Čejková, O. – Ondrašínová, M. Skilled Labour Migration: A Proposal of the Conceptual Framework for the Study of Expatriates in Brno. *Lidé města* (LM), 2018, č. 2, s. 267–296.
53. Vojtíšek, Z. – Klingorová, K. Vietnam v Česku: náboženské obrození vietnamských buddhistů. *Geografické rozhledy* (GR), 2019, č. 4, s. 34–37.
54. Vošmik, J. Srdeční záležitost. *Rovné příležitosti v souvislostech* (RP), 2019, č. 1.
55. Wilhelmová, R. – Greiffenegrová, L. Selected indicators related to smoking incidence in pregnant women in the Czech Republic. *Kontakt* (K), 2019, č. 2, 181–188.
56. Witzanyová, A. – Velemínský, M. The lifestyle of mothers of individuals with a disorder/illness formed in the perinatal period. *Kontakt* (K), 2019, č. 2, 172–180.

#### Excerptované časopisy:

Acta Oeconomica Pragensia (AOP), AntropoWebzin (AWZ), Auspicia (A), Časopis lékařů českých (ČLČ), Fórum sociální politiky (FSP), Gender a výzkum (GV), Geografické rozhledy (GR), Geografie (SG), Kontakt (K), Lidé města (LM), Naše společnost (NS), Politická ekonomie (PE), Rovné příležitosti v souvislostech (RP), Scientia et Sociates (SetS), Scientific Papers of the University of Pardubice: Series D (SP), Sociologický časopis / Czech Sociological Review (SČ), Urbanismus a územní rozvoj (UUR), Veřejná správa (VS).

???

# Population et Sociétés

2019, č. 566–569

Květen 2019, č. 566

## **Být v páru ale žít samostatně: častější uspořádání po rozvodu**

*Arnaud Régnier-Loilier*

Autorka na základě průzkumu Individuálních a manželských vztahů z let 2013–2014 zkoumá životní styl, která je označován jako „být v páru ale dlouhodobě spolu nežít“ a charakteristiku osob, které tento způsob žití přijali za svůj.

Ve Francii stejně jako v řadě jiných evropských zemí zhruba čtvrtina svobodných lidí udržuje „stabilní vztah“, tedy dlouhotrvající, s někým, kdo má své bydliště v jiném bytě. Tento stav autorka podrobně rozebírá v textu pod následujícími názvy:

Být v páru ale nežít spolu je nejvíce časté v mladém věku; časování vzniku kohabitace je odlišné podle věku života; nižší náchylnost ke kohabitaci mezi rozvedenými..., ...souvisí s přítomností dětí z předchozího vztahu; větší tendence ke kohabitaci mezi nejméně vzdělanými.

Dvě tabulky a dva grafy se zabývají podrobnějším popisem vývoje tohoto životního stylu. Širším výsledkům uvedeného výzkumu je věnováno celé první dvojčíslu roku 2019 revue Population.

Červen 2019, č. 567

## **Snížení počtu obyvatel v bývalých komunistických zemích v Evropské unii**

*Agnieszka Fihel, Marek Okólski*

Atoři z varšavské university se zabývají vývojem počtu obyvatel a stárnutím obyvatelstva v jedenácti zemích bývalého sovětského bloku od roku 1989. Hodnocení těchto třiceti let přitom srovnávají s ostatními zeměmi Evropské unie.

K nejvyššímu úbytku obyvatel došlo v Bulharsku, Lotyšsku a Litvě (o více než 20 %

následovalo Estonsko a Rumunsku. Naopak k mírnému přírůstku došlo od uvedeného roku pouze ve třech zemích (České republice, Slovenské republice a ve Slovinsku). Mimo poklesu porodnosti byla hlavním důvodem negativního vývoje záporné saldo zahraniční migrace. Ve většině ostatních zemí EU se spolu s mírným přirozeným přírůstkem podílela na růstu obyvatel zejména imigrace do těchto zemí.

Grafická příloha ukazuje přirozený přírůstek a saldo migrace ve všech zemích Evropské unie za roky 1989–2017 a za stejné časové období i vývoj plodnosti v bývalých komunistických zemích. Dalším grafem jsou stromy života obou skupin zemí (v rozdělení na muže a ženy) v roce 1989 a 2050.

Červenec–srpen 2019, č. 568

## **Francie má nejvyšší plodnost v Evropě. Je to díky imigrantům?**

*Sabrina Volant, Gilles Pison a François Héran*

Trojice předních autorů demografického institutu rozebírá dosaženou plodnost ve Francii v roce 2017 (ve výši 1,9 dítěte na ženu), blížíci se téměř hranici prosté reprodukce, a ukazuje na vliv plodnosti imigrantek na toto souhrnné číslo. Podrobnější obsah statě naznačují názvy podkapitol: Silný příspěvek k počtu živě narozených dětí, nízký příspěvek k plodnosti; příspěvek přistěhovalců k míře plodnosti ve Francii: 0,1 dítěte na ženu; přistěhovalci z Maghrebu mají nejvyšší úroveň plodnosti; příspěvek přistěhovalců k míře plodnosti země: evropská srovnání. Vysvětlující rámeček definuje imigranty a druhý vysvětluje, jak se počítá konečná plodnost imigrantek.

Text výrazně doplňují čtyři ilustrující grafy (ukazatel vývoje plodnosti imigrantek a domácí populace, úhrnná plodnost imigrantek podle země jejich narození, úhrnná plodnost všech žen a domácí populace ve vybraných evropských zemích, konečná plodnost podle místa narození a generace) a tabulka ukazující vývoj podílu živě narozených dětí imigrantkám a domácí populaci rodiček 2009–2017.

Září, č. 569

**Všechny země světa**

*Gilles Pison*

Tradiční téma (i autor) opakující se pravidelně každé dva roky informuje o demografických aspektech 7,7 miliard obyvatel celé planety rozdělených do geopolitických celků dosahujících či překračujících počet 150 tisíc obyvatel. Základní souhrnná tabulka, členěná podle jednotlivých světadílů poskytuje přehled za všechny příslušné země v následujících ukazatelích: rozloha, odhadovaný počet obyvatel v polovině roku 2019, projekce počtu obyvatel

pro rok 2050, hrubá míra porodnosti a úmrtnosti, kojenecká úmrtnost, úhrnná plodnost, procento věkové kategorie do 15 let a nad 65 let, střední délka života mužů a žen při narození a hrubý národní příjem v paritě kupní síly v roce 2018 na jednoho obyvatele. Další osmnáct tabulek ukazuje na pořadí třiceti zemí, které zauímají nejpřednější místa v uvedených a několika dalších ukazatelích (např. hustota obyvatel). Údaje každé tabulky jsou vždy doplněny příslušnými hodnotami a umístěním v žebříčku zemí za Evropskou unii jako celek a rovněž za Francii.